

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 54.580 van 13 juli 1995
in de zaken A. 62.685/X-4940
A. 62.866/X-5030.**

O.C.M.W.-raadsverkiezing te DIKSMUIDE.

In zake : I. Eric SEURYNCK,
 wonende te DIKSMUIDE,
 De Royaertstraat 3,
 II. Jan COLAERT,
 wonende te DIKSMUIDE,
 Beertsstraat 19

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat op 11 maart 1995 werd ingediend door Eric SEURYNCK om in hoger beroep te komen van het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 2 maart 1995 waarbij de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn van Diksmuide, gehouden op 16 januari 1995, ongeldig wordt verklaard, en waarbij het bezwaar van verzoeker, gericht tegen de door de burgemeester gemaakte vaststelling dat er slechts tien raadsleden op elf verkozen zijn, als ongegrond wordt verworpen, en waarbij hij meteen de Raad van State verzoekt de verkiezing, als gehouden op 16 januari 1995, geldig te verklaren en te zeggen voor recht dat het elfde raadslid moet aangevuld worden overeenkomstig artikel 15 van de organieke O.C.M.W.-wet;

Gezien het verzoekschrift dat op 20 maart 1995 werd ingediend door Jan COLAERT om in hoger beroep te komen van hetzelfde besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen, die ook zijn bezwaar, met dezelfde inhoud, als ongegrond afwees en waarbij deze verzoeker de Raad van State

verzoekt zijn oorspronkelijk bezwaar ontvankelijk en gegrond te verklaren en derhalve voor recht te zeggen dat Walter VERSLYPE verkozen is tot elfde raadslid;

Overwegende dat de vormvereisten voorgeschreven bij de artikelen 3, 4 en 5 van het koninklijk besluit van 12 januari 1977 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State, in geval van beroep als bedoeld door de artikelen 18, 21 en 22 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, werden nageleefd;

Gezien het administratief dossier;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur A. VANDENDRIESSCHE;

Gelet op de beschikkingen van 30 mei 1995 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 12 juni 1995;

Gelet op de kennisgeving aan partijen van de beschikkingen tot vaststelling en van het verslag;

Gehoord het verslag van de Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van verzoekers;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur A. VANDENDRIESSCHE;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

1.1. De verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn van Diksmuide stond op de agenda van de gemeenteraad van 16 januari 1995.

1.2. Voor de elf te begeven zetels werden zeven kandidatenlijsten ingediend met in totaal zeventien kandidaten. Verzoekers Eric SEURYNCK en Jan COLAERT waren kandidaat op onderscheiden lijsten.

De notulen van de gemeenteraadsvergadering van 16 januari 1995 vermelden onder meer wat volgt :

"25 raadsleden nemen deel aan de stemming en ontvangen ieder 6 stembiljetten; 150 stembiljetten worden in de stembus aangetroffen; De stemopneming van deze biljetten geeft volgend resultaat : 0 ongeldige stelbiljetten 0 blanco stembiljetten 150 geldige stembiljetten.

De op deze 150 geldige stembiljetten uitgebrachte stemmen werden toegekend als volgt :

01. Koenraad BAERT	0 stemmen
02. Joseph BOONE	13
03. Laura BUSSCHAERT-GODERIS	13
04. Jan COLAERT	20
05. Georges DEBURGHGRAEVE	12
06. Marcel DECOSTER	13
07. Paul DECROIX	0
08. Eric DE KEYSER	20
09. Marc DESLOOVER	0
10. Chantal FALIN	0
11. Lies LARIDON	13
12. Eric SEURYNCK	20
13. Willy STAESSEN	0
14. Luc VAN ACKER	0
15. Raymond VANDAMME	13
16. Gerard VERHOEST	13
17. Walter VERSLIJPE	0

(...)

Stelt vast dat Joseph BOONE, Laura BUSSCHAERT-GODERIS, Jan COLAERT, Georges DEBURGHGRAEVE, Marcel DECOSTER, Eric DE KEYSER, Lies LARIDON, Eric SEURYNCK, Raymond VANDAMME, Gerard VERHOEST die het grootste aantal stemmen hebben bekomen, verkozen worden.

De zitting wordt voor vijf minuten geschorst.

De heer Eric DE KEYSER, namens Inzet, stelt vast dat 10 kandidaten stemmen behaald hebben waardoor deze verkozen zijn. Wat betreft de invulling van het 11e mandaat zijn wij van mening dat de voorrangsregel

van toepassing is. Dus de heer Walter VERSLYPE is verkozen omdat hij zetelend O.C.M.W.-raadslid is en de oudste beneden de 60 jaar;

De voorzitter van de raad wijst erop dat geen enkel blanco stem aanwezig was, dat de stelling van de staking van stemming in geen geval kan naar voor gebracht worden. Het is derhalve onmogelijk verkozen te worden met 0,0 stemmen. Vandaag stelt de meerderheid dan ook voor dat er maar 10 kandidaten verkozen zijn.

Raadslid Koenraad BAERT wijst erop dat de wet verplicht om 11 O.C.M.W.-raadsleden te verkiezen.

Stelt vast dat er tussen geen kandidaten-werkende leden wegens staking van stemmen een keuze moet worden gedaan overeenkomstig artikel 15 van de wet van 8 juli 1976;

(...)

Stelt vast dat :

(...)

3. Aangezien het aantal verkozen gemeenteraadsleden het maximum van een derde overschrijdt voorzien bij artikel 10 van de wet van 8 juli 1976, navermelde werkende leden zich bevinden in een geval van onverenigbaarheid volgens de verkiezingsrang bepaald met toepassing van artikel 15 van voornoemde wet :

Marcel DECOSTER, Eric SEURYNCK, Jan COLAERT, Eric DE KEYSER.

Bijgevolg kunnen zij, behoudens afstand van hun mandaat van gemeenteraadslid, niet tot eedaflegging worden toegelaten en wordt hun plaats ingenomen door hun eerste opvolger. Dezelfde onverenigbaarheid geldt voor F. MYNCKE, eerste opvolger van Marcel DECOSTER.

(...)"

1.3. Op 20 januari 1995 diende gemeenteraadslid Eric SEURYNCK een bezwaarschrift in bij de bestendige deputatie. Hij verzette zich "meer bepaald tegen het feit dat de meerderheid en de burgemeester voorstellen dat er maar 10 kandidaten verkozen zijn in plaats van de voorziene 11".

Volgens beroeper moest, nu vastgesteld moest worden dat tien kandidaten elk twaalf stemmen of meer hadden behaald en de andere zeven kandidaten nul stemmen, "de voorrangsregel" opgenomen in artikel 15, tweede lid, van de wet van 8 juli 1976 worden toegepast om tussen die zeven kandidaten het elfde raadslid aan te duiden.

Volgens hem moest dan "de heer Walter VERSLYPE, die nu reeds in het O.C.M.W. zetelt, beneden de 60 jaar en ouder dan Luc VANACKERE (ook zetelend O.C.M.W.-lid) van rechtswege verkozen (zijn)".

1.4. Op 25 januari 1995 diende ook gemeenteraads-lid Jan COLAERT een bezwaarschrift in, met verzoek om "de beslissing van de meerderheid op dit punt te willen verbeteren".

Ook hij voerde aan dat de voorzitter van de gemeenteraad ten onrechte had gesteld dat "niemand tot raadslid van het O.C.M.W. kan gekozen worden met nul stemmen achter zijn naam" en dat de "meerderheid ten onrechte heeft beslist dat de O.C.M.W.-raad derhalve slechts uit 10 leden bestaat".

Volgens deze beroeper "schrijft de wet nochtans duidelijk voor dat bij gelijk aantal stemmen de voorrangsregel geldt". Nul "is tot nader order nog altijd een getal", zodat zeven kandidaten "een gelijk aantal stemmen hebben behaald en het 11^e effectieve lid onder toepassing van de voorrangsregel uit deze 7 kandidaten moet worden aangeduid". Derhalve komt dit mandaat toe aan de heer Walter VERSLIJPE , zetelend O.C.M.W.-raadslid en oudste kandidaat beneden de zestig jaar.

1.5. Nadat de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen de twee bezwaarschriften had samengevoegd, besliste zij op 2 maart 1995 de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn van de gemeente DIKSMUIDE ongeldig te verklaren en de bezwaren van Eric SEURYNCK en Jan COLAERT ontvankelijk te verklaren, maar ze als ongegrond te verwerpen "voor zover de aanduiding van een elfde raadslid gevraagd wordt".

Dit besluit steunt op de volgende considerans :

"In het kader van het principe van de evenredige vertegenwoordiging bepaalt artikel 14, eerste lid, van diezelfde organieke wet verder dat de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn in één enkele stemronde geschiedt.

Vervolgens bepaalt artikel 15 van diezelfde organieke wet ... in zijn eerste lid dat de kandidaten die de meeste stemmen hebben bekomen verkozen zijn tot werkende leden en in zijn tweede lid welke voorrang geldt bij staking van stemmen.

Uit de samenlezing van die artikels 14 en 15 moet aldus de bedoeling van de wetgever worden afgeleid dat, in zoverre er voldoende kandidaat-werkende leden regelmatig werden voorgedragen, er in die ene stemronde evenveel van die kandidaten tot verkozenen dienen te worden aangewezen als er mandaten te begeven zijn.

Door dit niet te doen en slechts tien kandidaten verkozen te verklaren, heeft de gemeenteraad gehandeld in strijd met de artikelen 6 §1, 14 en 15 van de organieke wet op het O.C.M.W.

Dat het mogelijk zou zijn met 0 stemmen verkozen te worden, zoals de klachtindieners beweren, strookt niet met de bepalingen van artikel 15 van de wet die voorschrijven dat de voorrangsregeling wordt toegepast bij staking van stemmen. Er kan geen sprake zijn van staking van stemmen omdat de gemeenteraadsleden al hun stemmen, zijnde in totaal 150, aan andere kandidaten toegekend hebben en bovendien vereist het begrip staking van stemmen minstens een stem".

1.6. In zijn vergadering van 27 februari 1995 is de gemeenteraad overgegaan tot de "verkiezing van een raadslid ter aanvulling van de O.C.M.W.-raad - 11e lid".

De notulen vermelden onder meer :

"Gelet de verklaring vanwege het college van burgemeester en schepenen(luidend als volgt): 'gelet op het feit dat de kiesverrichtingen ... korrekt verlopen zijn, alle gemeenteraadsleden een geldige stem hebben uitgebracht..., voornoemde verkiezingsronde in één stembeurt gebeurde en slechts 10 leden van de 11 verkozen werden, de overige kandidaten van de O.C.M.W.-raad geen enkele stem bekomen hebben, er aldus geen sprake kan zijn van staking van stemmen ... en de O.C.M.W.-raad op 1 april 1995 moet geïnstalleerd worden, besluit het schepencollege om in de gemeenteraad de verkiezing voor te stellen van het elfde lid van de raad voor maatschappelijk welzijn ...'";

De voorzitter verzoekt de verscheidene fracties om kandidaten voor te dragen;

Volgende kandidaten worden voorgedragen:
Mevr. Lieve ROOSE-BLOMME, en opvolger Hendrik
LARIDON;
INZET en HELA dragen geen kandidaten voor".

Na verklaringen van huidige verzoekers over doel en opzet van de gevolgde wijze van handelen stelt de burgemeester voor "over te gaan tot de geheime stemming. Raadslid Oswald VANLERBERGHE vraagt de secretaris daarop uitdrukkelijk om de ongeldigheid en de nietigheid van dit punt in de notulen te akteren. De raadsleden van de fracties INZET en HELA verlaten de zitting. Gaat over in geheime stemming tot de verkiezing van een elfde lid van de raad voor maatschappelijk welzijn; 15 stembriefjes worden in de stembus gevonden. Mevr. Lieve ROOSE-BLOMME en opvolger Hendrik LARIDON bekomen 14 stemmen. Er is 1 blanco stem" en zij wordt verkozen tot elfde lid van de raad voor maatschappelijk welzijn met Hendrik LARIDON als opvolger.

1.7. De bestendige deputatie heeft die laatste verkiezing, zonder dat ertegen bezwaar was ingediend, op 30 maart 1994 ongeldig verklaard, zich steunend op artikel 18, derde lid van de organieke O.C.M.W.-wet en op grond van volgende overweging: "in het kader van de evenredige vertegenwoordiging bepaalt artikel 14 eerste lid van de organieke wet dat de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn in één stemronde gebeurt", zodat "de verkiezing van een elfde lid ... aldus in strijd is met de bepalingen van artikel 14". De beslissing verwijst ook naar de ongeldigverklaring van de verkiezing van de tien eerste leden van de raad voor maatschappelijk welzijn "waardoor de verkiezing van een elfde lid ter vervollediging van de raad zonder nut is".

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1.1. Overwegende dat verzoeker Eric SEURYNCK met betrekking tot het besluit van de bestendige deputatie tot vernietiging van de verkiezing stelt dat de samenlezing van de artikelen 14 en 15 van de organieke wet niet toelaat te stellen dat de gemeenteraad verplicht is stemmen uit te brengen op evenveel kandidaten als er mandaten te begeben zijn, dat één stemronde moet georganiseerd worden -wat in dit geval gebeurd is, zonder opmerkingen- waarin de gemeenteraadsleden "souverein" -elk gemeenteraadslid stemt "voor wie hij wil en met zoveel stemmen als hij wil"- hun stem uitbrengen, zonder daarbij aan enige bijzondere wettelijke verplichting onderworpen te zijn, en dat artikel 14 van de wet precies werd ingevoerd voor het geval in de eerste stemronde niet al de te begeben mandaten zouden opgevuld zijn, wat een tweede stemronde uitsluit, dat uit het bepaalde in dat artikel a contrario volgt dat "er een andere werkwijze dient gevolgd om de te begeben mandaten op te vullen of aan te vullen indien de stemronde niet allen verkoos" (dat hij ter zake verwijst naar R.P.D.B., Tw° "Assistance Publique", nr. 54, waarin wordt gesteld dat de verkiezing in één stemronde een tweede stemronde uitsluit), dat de bestendige deputatie volgens eerste verzoeker, nu vastgesteld moet worden dat de stemming "op perfect geldige wijze is verlopen", artikel 15 van de organieke O.C.M.W.-wet heeft miskend;

2.1.2. Overwegende dat verzoeker Jan COLAERT zijnerzijds stelt dat uit artikel 6, § 1, van de organieke wet, een dwingende bepaling, volgt dat de raad voor maatschappelijk welzijn uit elf leden bestaat, terwijl artikel 14 voorschrijft dat de verkiezing in één stemronde gebeurt, dit met het oog op de proportionele samenstelling van de raad, dat uit de samenlezing van die twee bepalingen volgt dat de raad voor maatschappelijk welzijn in één stemronde elf raadsleden

moet aanduiden, zodat hij het standpunt van de bestendige deputatie op dit rechtspunt bijtreedt, dat hij meent dat de aanwijzing van elf raadsleden effectief kon gebeuren en had moeten gebeuren en enkel de afkondiging van de uitslag verkeerd is;

2.1.3. Overwegende dat beide verzoekers verder omtrent het in het besluit van de bestendige deputatie verwoorde standpunt stellen dat artikel 15 van de organieke wet van toepassing is op kandidaten die nul stemmen hebben bekomen; dat verzoeker Eric SEURYNCK stelt dat uit de samenlezing van de Nederlandse en de Franse tekst van artikel 15 van de wet volgt dat die bepaling toepasselijk is op de kandidaten die nul stemmen hebben bekomen, want ook dan is er gelijkheid van stemmen (*parité de voix*), terwijl het volgens verzoeker Jan COLAERT "duidelijk is" dat, wanneer er slechts op tien kandidaten stemmen werden uitgebracht, de elfde kandidaat op basis van de voorrangsregeling van artikel 15 moet worden aangewezen, dat artikel 15 toepasselijk is "bij staking van stemmen" en nul een getal is zodat de voorrangsregeling toegepast moet worden op die kandidaten die nul stemmen bekwamen; dat deze verzoeker dan ook besluit dat de "afkondiging, dat er slechts 10 kandidaten verkozen werden, en niet de noodzakelijke 11, ongeldig" was, zeker nu "alle kandidaten, door de meerderheidsfracties voorgedragen, verkozen werden";

2.1.4. Overwegende dat artikel 15, eerste lid, van de organieke wet bepaalt dat de kandidaten "die de meeste stemmen hebben bekomen" verkozen zijn; dat wanneer meerdere kandidaten een gelijk aantal stemmen hebben gekregen, artikel 15, tweede lid, voorziet in een voorrangsregeling; dat het inhoudelijk verband tussen beide leden van artikel 15, een duidelijk antwoord geeft op de stelling van beide verzoekers dat ook een kandidaat die geen stemmen heeft bekomen verkozen kan

worden : namelijk om verkozen te kunnen worden moet een kandidaat effectief stemmen hebben behaald en moet minstens één gemeenteraadslid één stem op de kandidaat hebben uitgebracht; dat het feit dat iemands kandidatuur wordt voorgedragen niet voldoende is om verkozen te worden: hij moet ook iemands voorkeur wegdragen; dat er dan ook geen sprake kan zijn van gelijkheid van stemmen onder kandidaten die geen stemmen hebben bekomen; dat de gemeenteraad aldus, bij de aanwijzing van de elfde verkozene, in geen enkel opzicht rekening mocht houden met de kandidaten die geen enkele stem behaalden en enkel kon vastgesteld worden dat in voorliggend geval tien kandidaten verkozen werden;

2.1.5. Overwegende dat in de wet geen aanwijzingen te vinden zijn voor de zienswijze van de bestendige deputatie, volgens welke uit artikel 14 juncto artikel 15 de bedoeling van de wetgever kan afgeleid worden dat de gemeenteraad in één stemronde evenveel titularissen moet aanwijzen als er mandaten te begeven zijn, in acht genomen dat de lijst van de verkozenen niet kan aangevuld worden met diegenen die wel kandidaat waren, maar geen stem kregen;

2.1.6. Overwegende dat luidens artikel 14 van de organieke O.C.M.W.-wet de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, waarvan het aantal dwingend is vastgelegd door artikel 6, § 1, van de organieke wet door de gemeenteraad worden aangewezen "in één enkele stemronde" en met toepassing van het meervoudig stemrecht (artikel 13 van de wet); dat die regeling werd uitgewerkt om de vertegenwoordiging in de raad voor maatschappelijk welzijn van de minderheid in de gemeenteraad te waarborgen; dat die vereiste van gegarandeerde vertegenwoordiging van de minderheid evenwel niet betekent dat de raad voor maatschappelijk welzijn een afspiegelingscollege moet zijn van de gemeenteraad, wijl de raadsleden vrij blijven hun stem

naar believen uit te brengen met alle gevolgen vanden; dat die vrijheid van stemming in hoofde van de individuele gemeenteraadsleden met zich kan brengen dat het aantal kandidaten, die stemmen hebben bekomen -die dus voorkomen in het resultaat van de verkiezing-, onvoldoende kan zijn om de raad voor maatschappelijk welzijn volledig in één verkiezingsgang samen te stellen; dat alsdan ofwel een aanvullende stemming aangewezen is ofwel een algehele herkiezing, zoals de bestendige deputatie in het bestreden besluit doet;

2.1.7. Overwegende dat de verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn, gehouden in één stemronde, niet onregelmatig is om de enkele reden dat de uitslag van de stemming niet toelaat de raad volledig samen te stellen; dat de enige stemronde, waarbij de evenredige vertegenwoordiging mogelijk was, dan gevolgd zal worden door een nieuwe, vervolledigende verkiezing, waarbij de resterende mandaten op dezelfde wijze worden toegekend "in één stemronde" en met dien verstande dat verkozen is de kandidaat die de meeste stemmen heeft bekomen, ervan uitgaande dat het stemmenaantal waarover de gemeenteraadsleden beschikken beperkt wordt in functie van het aantal nog te begeben mandaten, zoals voorzien in artikel 13 van de wet; dat de draagwijdte van artikel 14, eerste lid, van de O.C.M.W.-wet immers niet kan uitgebreid worden buiten de doelstelling van het voorschrift, zijnde het garanderen van de mogelijkheid tot evenredige vertegenwoordiging volgens de machtsverhoudingen in de gemeenteraad; dat de bestendige deputatie derhalve geen grond had om, vertrekkend van de vaststelling dat de enige stemronde die werd gehouden het niet mogelijk maakte alle leden van de raad voor maatschappelijk welzijn aan te wijzen, die verkiezing van een deel van de raadsleden ongeldig te bevinden; dat het bestreden besluit van de bestendige deputatie om die reden moet hervormd worden;

2.1.8. Overwegende dat de vernietiging van het besluit van de bestendige deputatie en de validering van de verkiezing van tien leden van de raad voor maatschappelijk welzijn voor gevolg heeft dat de Raad van State zich ook moet uitspreken over de beslissing van de gemeenteraad van 27 februari 1995 tot verkiezing van het elfde raadslid, niet bestreden beslissing die door de bestendige deputatie, bij wege van gevolgtrekking van de vernietiging van de originele verkiezing van 16 januari 1995 werd vernietigd;

Overwegende dat de gemeenteraad met betrekking tot die verkiezing nagelaten heeft de voorgeschreven procedure van geschreven voordracht door de gemeenteraadsleden te volgen, waardoor onder meer moeilijkheden kunnen rijzen op het ogenblik dat de effectief verkozene uit de raad verdwijnt en geen opvolgers meer heeft; dat alleen om deze reden die verkiezing van ambtswege moet vernietigd worden,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De zaken nrs. A. 62.685/X-4940 en 62.866/X-5030 worden gevoegd.

Artikel 2.

Vernietigd wordt het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 2 maart 1995 in zoverre daardoor de verkiezing van tien van de elf O.C.M.W.-raadsleden wordt vernietigd.

Artikel 3.

Worden aangewezen als leden van de O.C.M.W.-raad Joseph BOONE, Laura BUSSCHAERT-GODERIS, Jan

COLAERT, Georges DEBURGHGRAEVE, Marcel DECOSTER, Eric
DE KEYSER, Lies LARIDON, Eric SEURYNCK, Raymond
VANDAMME en Gerard VERHOEST.

Artikel 4.

Het besluit van de bestendige deputatie van
de provincieraad van West-Vlaanderen van 30 maart 1995
met betrekking tot de vernietiging van de verkiezing van
Lieve ROOSE-BLOMME wordt bevestigd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op dertien juli 1900 vijfennegentig,
door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	voorzitter van de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. BAETEMAN.